

COCK, (Karel) Alfons de, volkskundige (Herdersem 12 januari 1850 - Antwerpen 2 maart 1921). Zoon van Petrus Jozef de Cock, onderwijzer te Herdersem. Hij studeerde aan de normaalschool van Lier en werd onderwijzer te Moorsel, Herdersem en Denderleeuw, waar hij van 1879 tot 1904 hoofd der school was. Daarna woonde hij eerst te Schaarbeek, later te Antwerpen. Zijn belangstelling ging aanvankelijk uit naar de botanie; pas omstreeks zijn 40e jaar ging hij zich op de volkskunde toeleggen, op instigatie van Pol de Mont en August Gittée, oprichters van het tijdschrift *Volkskunde*, waarvan hij van 1900 tot zijn dood in feite de enige redacteur is geweest. In korte tijd heeft hij zich ontplooid als de grootmeester der Vlaamse volkskunde, wiens werk ook in het buitenland de aandacht trok. Zijn belangrijkste publikaties, ten dele in samenwerking met Is. Teirlinck tot stand gekomen, liggen op het terrein van het sagen- en spreekwoordenonderzoek en het kinderspel. Sinds 1907 was hij briefwisselend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie. In 1928 is in de gevel van zijn geboortehuis een gedenkplaat aangebracht en te Denderleeuw een gedenkteken voor hem opgericht.

WERKEN: *Flora der Dendervallei* (1883); - *Simon Stévin* (1888); - *Rond den heerd* (1890); - *Volksgeneeskunde in Vlaanderen* (1891); - *Dit zijn Vlaamsche wondersprookjes* (met Pol de Mont, 1896; herdruk: *Wondervertelsels uit Vlaanderen*, 1924); - *Dit zijn Vlaamsche vertelsels* (met Pol de Mont, 1898; herdruk: *Vlaamsche volksvertelsels*, 1927); - *Kinderspel en kinderlust in Zuid-Nederland*, 8 dln. (met Is. Teirlinck, 1902-'08); - *Zoo vertellen de Vlamingen* (met Pol de Mont, 1903; 1912, tweede druk); - *Spreekwoorden en volkszedes* (1905; 1908, tweede druk); - *Brabantsch sagenboek*, 3 dln. (met Is. Teirlinck, 1909-'12); - *Spreekwoorden en zegswijzen over de vrouwen, de liefde en het huwelijk* (1911); - *Natuurverklarende sprookjes*, 2 dln. (1911); - *Volks-sage, volksgeloof en volksgebruik* (1918); - *Merkwaardige vonnissen in de volksoverlevering* (1918); - *Spreekwoorden, gezegden en uitdrukkingen op volksgeloof berustend*, 2 dln. (1920-'22); - *Vlaamsche sagen uit den Volksmond* (1921).

LITERATUUR: V. de Meyere, *Alfons de Cock*, in *Volkskunde* (1912, p. 47-55); - M. de Meyer, *Alfons de Cock*, in *Dietsche Warande en Belfort* (1921, p. 38-61); - V. de Meyere, *Alfons de Cock*, in *Nederlandsch Tijdschrift voor Volkskunde* (1922, p. 3-11); - F. van Es, *Alfons de Cock*, in *Paginae bibliographicae* (1927, p. 643-651); - *Herdenkingsalbum Alfons de Cock* (1929); - L. Baekelmans, *Karel Alfons de Cock*, in *Jaarboek van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1946-'48, p. 21-36); - G. Schmook, *De driehoeksverhouding Pol de Mont - August Gittée - Alfons de Cock* (1950); - R. Haeseryn, *Cock, Alfons de*, in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, III (1968).

PIETER J. MEERTENS